

همدلی با دیگران

در درس گذشته با احساس شادی، غم و ترس آشنا شدید. همان‌طور که در سال سوم خواندید، همه‌ی ما انسان‌ها آفریده‌ی خداوندیم و خدا در وجود همه‌ی ما شباهت‌هایی قرار داده است. پس همان‌طور که من از بعضی چیزها شاد و از بعضی چیزها غمگین می‌شوم، دیگران نیز در مواقع گوناگون دچار احساسات مختلفی می‌شوند. به‌رحال، وقتی کسی غمگین یا ناامید است، ما می‌توانیم کاری کنیم که او احساس بهتری پیدا کند.

فعالیت

۱- موقعیت‌های زیر را بخوانید و بگویید در هر موقعیت چه کارهایی می‌توانیم انجام دهیم تا دیگری احساس بهتری پیدا کند.

الف - زنگ نطّاسی است و دوست شما بسته‌ی مدادرنگی بسیار باارزشی را که دیشب خریده، گم کرده است.

ب - برادر کوچک شما از تاریکی می‌ترسد و گریه می‌کند.

نام: سلیمه	نام خانوادگی: افروزی منصور	استاد مربوطه: جناب آقای دکتر جمشید سروری
مقطع تدریس: ابتدایی	پایه تدریس: پنجم	موضوع تدریس: همدلی با دیگران
سال تحصیلی: ۹۷-۹۸	شماره طرح درس: (۳)	مدت: ۴۵ دقیقه

فعالیت های قبل از تدریس: تعیین اهداف (اهداف کلی - اهداف جزئی)

❖ اهداف کلی

✓ آشنایی با مفهوم همدلی و همدردی و درک تفاوت آنها و بازگو کردن مصادیق

❖ اهداف جزئی

- ✓ مفهوم همدلی را درک کند.
- ✓ انتظار می رود برای همدلی با دیگران در شرایط مختلف مواردی را بیان کند.
- ✓ نمونه هایی از وظایف و کمک رسانی نهادهای کمک رسان را با مثال بیان کند.
- ✓ در زمان مشکلات برای دیگران احساس مسئولیت نموده و همدلی نماید.
- ✓ در برابر افراد ناتوان احساس مسئولیت نموده و به آنها کمک نماید.
- ✓ با تکیه بر آموزه های دینی برای رفع مشکل دیگران تلاش نماید .
- ✓ مهارت های همدلی با دیگران را بداند و در هنگام نیاز از آن استفاده کند.

اهداف رفتاری در حیطه ی شناختی: انتظار می رود دانش آموزان در پایان این درس بتوانند

- ✓ همدلی را تعریف کنند.
- ✓ سازمان هایی که نقش همدلی را ایفا می کنند نام ببرند.
- ✓ همدلی با دیگران را به صورت گسترده تری توضیح دهد.
- ✓ چند نمونه از همدلی و همدردی با اطرافیان مثال بزند.
- ✓ چند نمونه از همدلی دیگران با خود را مثال بزند.
- ✓ زمان همدلی و همراهی کردن را تشخیص دهد.
- ✓ نحوه انجام همدلی را بشناسد.
- ✓ داستان و قصه ای از همدلی را بازگو کند.
- ✓ تکنیک هایی از همدلی و دلجویی کردن را ارائه دهد.
- ✓ همدلی به موقع و نا به جا را تشخیص دهد.
- ✓ کارهای دیگری که مشابه همدلی کردن است را بازگو کند.

اهداف رفتاری در حیطه ی عاطفی: انتظار می رود دانش آموزان در پایان این درس بتوانند

- ✓ دانش آموز به دانستن و یادگیری مفهوم همدلی توجه کند.
- ✓ به احساسات اطرافیان خود دقت بیشتری داشته باشد.
- ✓ به انجام همدلی با دوستان و دیگران علاقه نشان می دهد.
- ✓ احساس خود را از انجام همدلی بگوید.

تعیین اهداف رفتاری در حیطه‌ی روانی – حرکتی: انتظار می رود دانش آموزان در پایان این درس بتوانند

- ✓ تصاویر مربوط به همدلی و یاری کردن اطرافیان را به کلاس بیاورد.
- ✓ انجام نمایش برای موضوع همدلی در کلاس به وسیله چند دانش آموز
- ✓ درباره‌ی نحوه‌ی صحیح همدلی تحقیق نماید.
- ✓ کشیدن نقاشی با موضوع همدلی و همدردی و دوستی

ارزشیابی تشخیصی

- ✓ برای رهایی دیگران از غم و غصه و ترس چه باید کرد؟
- ✓ شما چه قد به آدمهای اطرافتون و مردم جامعه توجه دارید؟ اصلا توجه می کنید؟
- ✓ می دانید انسان ها چه احساساتی دارند؟
- ✓ آیا همه‌ی انسان ها یک جور احساس دارند؟
- ✓ شما با احساسات مختلف اطرافیان چگونه برخورد می کنید؟
- ✓ وقتی کسی غمگین است و ما جوای احوال او می شویم به چه معناست؟

ایجاد انگیزه

- ✓ برای ایجاد انگیزه با پرسش و پاسخ شروع می کنیم.
- ✓ اگر دوست شما خیلی خوشحال باشد حس شما چیست؟ بله حتما شما هم خوشحال می شوید .
- ✓ اگر دوست شما زمین بخورد و گریه کند حس شما چیست؟ بله هم ناراحت می شوید.
- ✓ چرا ما باید نسبت به یکدیگر توجه داشته باشیم و برای یکدیگر مهم باشیم؟
- ✓ به نظر شما تاثیر همدلی کردن در جامعه و زندگی فردی ما چیست؟
- ✓ چگونه در غم و شادی دیگران سهیم شویم؟

پیش سازمان دهنده ها

- ✓ داشتن ویژگی همدلی برای چیست؟
- ✓ همدلی به چه معناست؟ چه نشانه هایی دارد؟
- ✓ چه سازمان هایی وظیفه دلجویی و همدلی را بر عهده دارند؟
- ✓ وظیفه جمعیت هلال احمر چیست؟ چه کاری انجام می دهد؟
- ✓ وظیفه سازمان انتقال خون چیست؟
- ✓ چه مواقعی باید به همدلی با دیگران بشتابیم؟

سازماندهی مطالب درس

الف) شناخت احساسات گوناگون و توجه بیشتر به اطرافیان.

ب) نحوه ی برخورد با احساسات در موقعیت های گوناگون با یکدیگر و آشنایی با سازمان های کمک رسان

فعالیت های حین تدریس

❖ مهارت آغازین

نمایش دادن فیلم و انیمیشن - خواندن داستان و قصه - خواندن حدیث و آیه ای از قرآن - اجرای نمایش توسط چند دانش آموز با هماهنگی قبلی با آنها.

❖ انتخاب روش تدریس و ارائه درس

من از بچه ها درباره کارهایی که برای دیگران انجام دادند سوال کردم، که با جواب های مختلفی روبرو شدم. سپس از کارهای خوبی که انجام دادن پرسیدم، کلاس خیلی شلوغ شد و همه می خواستند جواب بدهند، گفتم تارا تو بگو چه کار خوبی انجام دادی؟ گفت خانم من تو کارای خونه به مامانم کمک می کنم. افرین..

آرزو گفت: من قرصای پدر بزرگم و هر موقع که می خاد براش میارم. احسنت چه کمکی. یاسمن گفت: من به خانم پیری که همسایمونه و بچه نداره گاهی اوقات کمک می کنم، براش نون می گیرم باریکلا. خب بچه های گلم تا به حال به دوستاتونم خوبی کردین، اگه یه موقع غایب باشن جوهای احوالشون میشین، که چرا غایب شدن، نکنه مریض شدن یا، نکنه مشکل یا ناراحتی دارن یا نه. فعالیت اول درس به منظور استفاده از آموخته های دانش آموز که در درس قبل در مورد تلاش برای رهایی دیگران از غم و غصه و ترس بوده می باشد و با هدف تقویت و رشد نگرش در ارزشها می باشد. با این پیش زمینه مفهوم همدلی و همدردی را برای آنها بیان می کنیم این که همدلی یعنی درک احساسات دیگران و اینکه خودمان را جای او بگذاریم و با این توضیحات بر مفهوم همدلی و درک احساسات دیگران در شرایط مختلف تاکید کنیم. اینکه همدلی هم در زمان خوشی هم در زمان ناخوشی اتفاق می افتد و درک احساسات دیگران در موقعیت های مختلف مد نظر است و همدردی فقط در هنگام ناخوشی اتفاق می افتد.

وقتی کسی غمگین است برای او چه کارهایی می توانیم انجام دهیم؟ و نظرات را پای تابلو بنویسید.

و مثلهایی می زنیم و به این نتیجه می رسیم که همدلی یعنی درک احساسات متفاوت در دیگران و تلاش برای اینکه دیگران احساسات بهتری داشته باشند.

در گام بعدی با اشاره به سازمان هایی مانند جمعیت هلال احمر و سازمان انتقال خون به عنوان واحدهای کمک رسان درباره کارهایی که این سازمان ها انجام می دهند به پرسش و پاسخ می پردازیم.

برای آشنایی با موسسات هلال احمر و سازمان انتقال خون بهترین روش تشکیل اردوی یک روزه و بازدید از این مکان ها می باشد و در صورت عدم امکان از فیلم و تصویر نیز می توان استفاده کرد.

مهارت پرسش کردن و ارزشیابی تکوینی

درس را به دو قسمت تقسیم می کنیم

الف

✓ احساسات ما به چه صورت هایی ظاهر می شوند؟

✓ شما با احساسات دیگران چگونه برخورد می کنید؟

ب

✓ همدلی یعنی چه؟

✓ آیا شما تجربه انجام همدلی را داشته اید؟

✓ سازمان های هلال احمر و انتقال خون برای چه به وجود آمده اند؟

مهارت تمرین کردن

به سه گروه تصاویری می دهم به سه گروه دیگر سوالاتی روی برگه نوشته و به آنها می دهم و بعد از مشورت گروهی یکی از افراد گروه را به طور تصادفی صدا می زنم و از او می خواهم تا آن تصویر را شرح دهد و یا به سوالات پاسخ دهد. (بچه ها قبلاً به ۶ گروه شش نفره تقسیم شده اند)

سؤال گروه یک : تصویر

سؤال گروه دو : تصویر

سؤال گروه سه : تصویر

سؤال گروه چهار: همدلی را شرح دهید؟

سؤال گروه پنج : تأثیر همدلی در زندگی فردی و اجتماعی چیست؟

سؤال گروه شش : دو واحد کمک رسان که بانی همدردی و همدلی در جامعه است را نام ببرید؟

مهارت پایان دادن درس و جمع‌بندی

بچه‌ها در این درس آموختیم:

باید به یکدیگر و احساساتمان بیشتر توجه کنیم. برای یکدیگر ارزش و احترام قائل شویم. با یکدیگر همدلی کنیم. همدلی یعنی درک احساسات دیگران و اینکه خودمان را جای او بگذاریم. همدلی یکی از راه‌هایی است که کمک می‌کند احساس آرامش داشته باشیم و روحیه ما رو بهتر می‌کند و در زندگی‌مان تاثیر مثبتی دارد. وقتی ما بتوانیم ارتباط صمیمانه برقرار کنیم، کمک کنیم و یاری برسائیم، در مشکلات همراه باشیم و همدلی کنیم هم در ما و هم در طرف مقابلمان احساس خوشایندی پیش می‌آید و روابطمان قوی‌تر می‌شود. و زندگی شادتری خواهیم داشت. همدلی یعنی اینکه بفهمیم طرف مقابل از چه چیزی رنج می‌برد یا در زمان شادی با او شاد شویم. همدلی یعنی شناخت احساسات و هیجانات دیگران و دیدن دنیا از دریچه چشم آنها. همدلی ما را رشد می‌دهد و روحمان را عمیق‌تر می‌کند. وقتی احساسات دیگران را می‌شناسید، در واقع مثل این است که خودتان چنین احساساتی را تجربه کرده‌اید. همدلی احترام و اعتماد را در بین افراد افزایش می‌دهد. حس مسئولیت‌پذیری در برابر دیگران را افزایش می‌دهد. ارتباط بین افراد را تقویت می‌کند. این نکته را نباید فراموش کرد که همدلی کردن دارای حد و اندازه است، زیاده‌روی در آن امکان‌سوء استفاده را فراهم می‌کند.

فعالیت‌های پایانی تدریس: ارزشیابی پایانی

<p>✓ فقط در اتفاقات ناخوشایند زندگی با دیگران همدلی لازم است.</p> <p>صحيح ☐ غلط ☐</p> <p>✓ برای همدلی با دیگران ما باید در یک شرایط احساسی قرار داشته باشیم.</p> <p>صحيح ☐ غلط ☐</p>	<p>سوالات کتبی صحیح و غلط</p>
<p>✓ همه‌ی ما انسان‌ها آفریده‌ی هستیم.</p> <p>✓ وقتی دوستم ناراحت است کاری می‌کنم که او بهتری پیدا کند.</p> <p>✓ در جامعه موسساتی وجود دارد که به افراد کمک می‌کند.</p> <p>✓ همه افراد ممکن است در زندگی با حوادث رو به رو شوند و غمگین شوند.</p> <p>✓ وقتی شرایط و احساسات افراد در موقعیت‌های مختلف درک کنیم با آن‌ها کرده‌ایم.</p>	<p>سوالات کتبی جای خالی</p>
<p>✓ پس از رسیدن به چند سالگی می‌توان با اهدای خون به کسانی که نیاز به خون دارند کمک کرد؟</p> <p>الف) ۱۵ سالگی ب) ۱۸ سالگی ج) ۱۷ سالگی د) ۲۵ سالگی</p> <p>✓ جمعیت هلال احمر و سازمان انتقال خون به چه کسانی کمک می‌کنند؟</p>	<p>سوالات کتبی چهار گزینه‌ای</p>

<p>الف) افرادی که نیاز مالی دارند</p> <p>ب) افرادی بی کار و از کار افتاده</p> <p>ج) افرادی که مشکل جسمی دارند</p> <p>د) افراد نیازمند یا کسانی که مشکل و حوادثی روبرو شده اند</p> <p>✓ اگر یکی از نزدیکان شما ناراحت باشد کدام یک از کارهای زیر ممکن است باعث آندوه بیشتر او شود؟</p> <p>الف) دوستانه کنار او بنشینم</p> <p>ب) از او در مورد احساسی که دارد سوال کنم</p> <p>ج) به او توصیه کنم که بهتر است زودتر احساس خود را فراموش کند</p> <p>د) به حرف های او خوب گوش دهم و نشان دهم که احساس او برای ما مهم است</p> <p>✓ کمک کردن به مردم در حوادثی مانند سیل، زلزله و... جزو وظایف کدام سازمان است؟</p> <p>الف) سازمان انتقال خون ایران</p> <p>ب) آتش نشانی</p> <p>ج) سازمان هلال احمر</p> <p>د) سازمان غذا و دارو</p> <p>✓ در کلاس ما یکی از دانش آموزان در انجام دادن تکالیف درس هنر به کمک نیاز دارد دوستانش روش کار را برای او توضیح می دهند به این کار دوستان او چه می گویند؟</p> <p>الف) ثابت کردن دوستی</p> <p>ب) همدلی</p> <p>ج) کمک کردن</p> <p>د) ارتباط کلامی</p>	
<p>✓ همدلی چیست؟</p> <p>✓ وقتی کسی غمگین یا نا امید است چگونه می توانیم کاری کنیم که احساس بهتری پیدا کند و آندوه او کم تر شود؟</p> <p>✓ جمعیت هلال احمر در چه نوع حوادثی به مردم آسیب دیده کمک می کند؟</p> <p>✓ وظیفه ی سازمان انتقال خون چیست؟</p> <p>✓ وظیفه سازمان های کمک رسان چیست؟</p>	<p>سوالات کتبی تشریحی</p>
<p>دادن تکالیف و فعالیت های عملی</p> <p>✓ تجربه ای از کمک رسانی واحدهای کمک رسان را به صورت گزارش به کلاس ارائه دهند.</p> <p>✓ شرکت در بحث و گفتگو و انجام فعالیت کتاب</p> <p>✓ به هر گروه تحقیق و کار عملی داده می شود و از آنها خواسته می شود گزارش آن را در کلاس قرائت و به نمایش بگذارند.</p>	

- ✓ گروه یک و دو : نمونه هایی از همدلی ؛ دوستی و همدردی را نقاشی کند.
- ✓ گروه سه و چهار : هر کسی که همدلی انجام داده در کلاس بازگو کند. درباره سازمان انتقال خون و وظایفش تحقیق کند.
- ✓ گروه پنج و شش: درباره جمعیت هلال احمر و وظایفش تحقیق کند.

نقد و بررسی درس

محاسن و نقاط قوت

- ✓ استفاده از تصاویر و نقاشی های زیبا
- ✓ سبک نوشتاری درس و روان بودن آن
- ✓ عینی بودن تصاویر

معایب و نقاط ضعف

- ✓ کم بودن مطالب درباره سازمان انتقال خون و جمعیت هلال احمر،
- ✓ گنجانیدن تأثیرات همدلی

ارائه پیشنهادهای مناسب و راهبردهای امی جهت تقویت نقاط قوت و محاسن درس

- ✓ استفاده از تصاویر بیشتری از همدلی کردن و همدلی نکردن

ارائه پیشنهادهای مناسب و راهبردهای علمی جهت حذف یا تعدیل نقاط ضعف درس

- ✓ تصاویر و توضیحات بیشتری در رابطه جمعیت هلال احمر و سازمان انتقال خون در نظر گرفته شود.